

Υπόθεση C-16/24 [Sinalov]ⁱ

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

11 Ιανουαρίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Sofiyski gradski sad (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Σόφιας, Βουλγαρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

11 Ιανουαρίου 2024

Ποινική διαδικασία κατά:

YR

WV

AN

WY

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ εθνικού δικαστή και του προϊσταμένου του οικείου δικαστηρίου όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμόζεται η ισχύουσα στο κράτος μέλος αρχή της τυχαίας επιλογής κατά την ανάθεση των υποθέσεων. Τήρηση της αρχής της δικαστικής ανεξαρτησίας ως έκφρασης του κράτους δικαίου στην περίπτωση κατά την οποία το σύστημα τυχαίας ανάθεσης των υποθέσεων ερμηνεύεται και εφαρμόζεται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να μην επιτρέπει στον εθνικό δικαστή να εξετάσει αυτοτελώς αν είναι αρμόδιος να επιληφθεί ποινικής υπόθεσης που του έχει ανατεθεί από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, με συνέπεια, αφού ο δικαστής αυτός, χωρίς τη συγκατάθεση του προϊσταμένου, παρέπεμψε την υπόθεση λόγω αρμοδιότητας απευθείας σε άλλο δικαστή του ίδιου δικαστηρίου και ο άλλος αυτός δικαστής επιλήφθηκε της υπόθεσης και έκρινε αναγκαίω, επίσης χωρίς τη συγκατάθεση του προϊσταμένου,

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

να προβεί σε ακρόαση των διαδίκων της υπόθεσης επί του ζητήματος της αρμοδιότητάς του προς εκδίκαση της υπόθεσης, να κινηθεί πειθαρχική διαδικασία κατά αμοφτέρων των εθνικών δικαστών λόγω προσβολής του κύρους της δικαιοσύνης και παράβασης καθήκοντος.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικό ερώτημα

Συνάδει με το άρθρο 19, παράγραφος [1, δεύτερο εδάφιο,] ΣΕΕ και με το άρθρο 47 του Χάρτη η ερμηνεία εθνικού νόμου προβλέποντος ως αρχή απονομής της δικαιοσύνης την τυχαία επιλογή, μεταξύ των δικαστών, εκείνου εξ αυτών που θα επιληφθεί και θα αποφανθεί επί ποινικής υπόθεσης, βάσει της οποίας, σε περίπτωση αμφιβολιών ως προς την παραβίαση της αρχής αυτής σε υπόθεση που έχει ήδη ανατεθεί από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, οι αμφιβολίες αυτές πρέπει να αρθούν υπό την έννοια ότι

1. πρόκειται για δικαιοδοτικό ζήτημα και ότι το δικαστήριο που εκδικάζει την υπόθεση αποφαινεται επ' αυτού, και κατόπιν ακροάσεως των διαδίκων και κατ' έφεση, ή
2. ότι πρόκειται για ζήτημα διοικητικής φύσεως και ότι μόνον ο προϊστάμενος έχει την εξουσία να προβαίνει στην εκτίμηση αυτή,

και επιπλέον, ερμηνεία κατά την οποία, αν ο δικαστής στον οποίο έχει ανατεθεί η υπόθεση κρίνει ότι, σύμφωνα με την προαναφερόμενη αρχή, την υπόθεση πρέπει να εκδικάσει άλλος δικαστής, και παραπέμψει την υπόθεση ενώπιον του δικαστή αυτού, και ο δεύτερος δικαστής, ενώπιον του οποίου παραπέμφθηκε η υπόθεση, αποφασίσει πρώτα να προβεί σε ακρόαση των διαδίκων στο πλαίσιο κατ' αντιμωλίαν διαδικασίας και στη συνέχεια να αποφανθεί αυτοτελώς επί του ζητήματος της αρμοδιότητάς του, οι δύο αυτοί δικαστές διαπράττουν πειθαρχικό παράπτωμα, καθόσον με τη συμπεριφορά τους προσβάλλουν το κύρος της δικαιοσύνης και παραβαίνουν τα καθήκοντά τους;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και νομολογία

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ΣΕΕ), ιδίως άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο·

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), ιδίως άρθρο 47·

Απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ 2008, L 300, σ. 42)·

Απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών (ΕΕ 2004, L 335, σ. 8).

Απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστών), C-791/19, EU:C:2021:596.

Απόφαση της 20ής Απριλίου 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311.

Απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2019, Α. Κ. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982.

Απόφαση της 2ας Μαρτίου 2021, Α. Β. κ.λπ. (Διορισμός δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο – ένδικο βοήθημα), C-824/18, EU:C:2021:153.

Απόφαση της 5ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία των τακτικών δικαστηρίων), C-192/18, EU:C:2019:924.

Απόφαση της 24ης Ιουνίου 2019, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-619/18, EU:C:2019:531.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Nakazatelno-protsesualen kodeks (κώδικας ποινικής δικονομίας), ιδίως άρθρο 42, παράγραφος 2, άρθρο 44, παράγραφος 1, και άρθρο 258

Zakon za sadebnata vlast (νόμος περί οργανισμού των δικαστηρίων, στο εξής: ZSV), ιδίως άρθρο 9, παράγραφος 1, άρθρο 86, άρθρο 109, άρθρο 307, παράγραφος 2, άρθρο 308, άρθρο 327 καθώς και άρθρο 360b, παράγραφοι 1 και 6.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Από τις 30 Οκτωβρίου 2014 εκκρεμούσε ενώπιον του Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικού δικαστηρίου ειδικών αρμοδιοτήτων, Βουλγαρία) ποινική διαδικασία κατά τεσσάρων προσώπων για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση με σκοπό την τέλεση φορολογικών αδικημάτων – μη καταβολής ΦΠΑ. Οι εικαζόμενες αξιόποινες πράξεις τελέστηκαν μεταξύ του Ιανουαρίου του 2008 και της 27ης Μαρτίου 2012.
- 2 Η ποινική υπόθεση ανατέθηκε με τη διαδικασία τυχαίας επιλογής μέσω υπολογιστή μεταξύ όλων των δικαστών στον δικαστή Ivo Hinov. Η συζήτηση διεξήχθη ενώπιον τμήματος στη σύνθεση του οποίου μετείχαν δύο ένορκοι. Λόγω του θανάτου ενός εκ των ενόρκων το 2021 και λαμβάνοντας υπόψη την αρχή του

αμετάβλητου της σύνθεσης, ο δικαστής Ivo Hinov (στο εξής: δικαστής I. H.) διέταξε στις 19 Οκτωβρίου 2021 την επανάληψη της συζήτησης.

- 3 Στις 27 Ιουλίου 2022, το Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων) καταργήθηκε και η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Sofiyski gradski sad (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Σόφιας, Βουλγαρία) (στο εξής: SGS). Στο δικαστήριο αυτό τοποθετήθηκε ως δικαστής και υπηρετεί σήμερα υπό την ιδιότητα αυτή και ο δικαστής I. H.
- 4 Στις 4 Αυγούστου 2022, ο προϊστάμενος του τμήματος ποινικών υποθέσεων του SGS εφάρμοσε τον μηχανισμό κατανομής των υποθέσεων βάσει της αρχής της τυχαίας επιλογής μεταξύ όλων των δικαστών του δικαστηρίου. Η ποινική υπόθεση ανατέθηκε στη δικαστή Hristinka Koleva (στο εξής: δικαστής H. K.). Χωρίς να αποφανθεί επί των νομικών ζητημάτων της υπόθεσης, η δικαστής H. K. έκρινε στις 27 Σεπτεμβρίου 2023, ότι αρμόδιος να εκδικάσει την υπόθεση επί της ουσίας ήταν ο δικαστής I. H. Ως εκ τούτου, παρέπεμψε την υπόθεση προς εκδίκαση στον εν λόγω δικαστή.
- 5 Στις 3 Οκτωβρίου 2023, ο δικαστής I. H. εξέδωσε απόφαση με την οποία διέταξε τη διεξαγωγή δημόσιας συνεδρίασης προς ακρόαση των διαδίκων, ιδίως επί του ζητήματος αν είχε τηρηθεί η αρχή της τυχαίας ανάθεσης. Οι διάδικοι υποστήριξαν ότι η δικαστής H. K. είχε υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον ένας δικαστής δεν μπορούσε να παραπέμψει μια υπόθεση προς εκδίκαση σε άλλον δικαστή. Θεωρούν ότι η υπόθεση οφείλει να παραπεμφθεί στον προϊστάμενο του δικαστηρίου, ο οποίος πρέπει να προβεί σε νέα τυχαία επιλογή για την ανάθεση της υπόθεσης.
- 6 Με διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 2023, ο δικαστής I. H. έκρινε ότι η τυχαία επιλογή θεσπίστηκε από τον νομοθέτη ως αρχή οργάνωσης της δικαιοσύνης και ότι κάθε δικαστήριο είναι αρμόδιο να προβεί σε έρευνα της αρμοδιότητάς του. Θεωρεί επομένως ότι πρόκειται για ζήτημα δικαιοδοτικής φύσεως (δηλαδή για ζήτημα που –και σε δεύτερο βαθμό– πρέπει να κριθεί από το δικαστήριο) και όχι για ζήτημα διοικητικής φύσεως (δηλαδή όχι για ζήτημα επί του οποίου θα έπρεπε να ληφθεί απόφαση από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου).
- 7 Κατόπιν άσκησης ενδίκου μέσου κατά των αποφάσεων του δικαστή αυτού, το αρμόδιο δευτεροβάθμιο δικαστήριο αποφάνθηκε ότι μόνον ο προϊστάμενος του δικαστηρίου ήταν αρμόδιος να κρίνει αν κατά την αρχική ανάθεση της υπόθεσης είχε τηρηθεί η αρχή της τυχαίας επιλογής.
- 8 Με διάταξη της 22ας Δεκεμβρίου 2023 ο προϊστάμενος του δικαστηρίου κίνησε πειθαρχική διαδικασία κατά των δικαστών H. K. και I. H. Από άποψη πραγματικών περιστατικών, στη δικαστή H. K. προσάπτεται ότι παρέλειψε να αναπέμψει την υπόθεση στον προϊστάμενο του δικαστηρίου προκειμένου να γίνει νέα ανάθεση (και, επιπλέον, ότι δεν ανέστειλε τη διαδικασία ούτε ζήτησε την εξαίρεσή της), ενώ στον δικαστή I. H. προσάπτεται ότι δέχθηκε να επιληφθεί υπόθεσης η οποία δεν του είχε ανατεθεί σύννομα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του

ZSV. Από νομική άποψη, η συμπεριφορά των δικαστών χαρακτηρίστηκε ως «πράξη προσβολής του κύρους της δικαιοσύνης η οποία συνιστά παράβαση καθήκοντος».

Κύρια επιχειρήματα του δικαστή και του προϊσταμένου του οικείου δικαστηρίου

- 9 **Ο δικαστής Ι. Η.**, το τμήμα του οποίου είναι το αιτούν δικαστήριο που υπέβαλε στο Δικαστήριο¹ την αίτηση προδικαστικής απόφασης, φρονεί ότι το γεγονός ότι ο πρόεδρος του SGS τον θεωρεί πειθαρχικώς υπόλογο θίγει το δικαίωμά του να αποφανθεί ελεύθερα, στο πλαίσιο των γενικών δικαιοδοτικών του αρμοδιοτήτων, επί της αρμοδιότητάς του να επιληφθεί ποινικής υπόθεσης. Στο πλαίσιο αυτό θεωρεί ότι ανακύπτουν τουλάχιστον δύο ουσιώδη ερωτήματα. Το πρώτο ερώτημα είναι αν το αιτούν δικαστήριο οφείλει να αναγνωρίσει ότι στην πραγματικότητα δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί του εν λόγω ζητήματος, πράγμα που θα σήμαινε ότι δέχεται ότι μόνον ο προϊστάμενος του δικαστηρίου μπορεί να κρίνει επ' αυτού. Το δεύτερο ερώτημα αφορά το ζήτημα αν οι ενέργειες στις οποίες προέβη μέχρι σήμερα το αιτούν δικαστήριο προκειμένου να κρίνει επί της αρμοδιότητάς του συνιστούν πράγματι πειθαρχικό παράπτωμα και, ως εκ τούτου, στοιχειοθετούν λόγο εξαίρεσης, καθόσον, προβαίνοντας σε δικαστικές ενέργειες σε συγκεκριμένη υπόθεση, ο περί ου πρόκειται δικαστής θίγει το κύρος της δικαιοσύνης και δεν μπορεί να συνεχίσει τη διεξαγωγή της υπόθεσης.
- 10 Το αιτούν δικαστήριο εκθέτει εν συντομία τη φύση και τις πρακτικές συνέπειες της αρχής της τυχαίας επιλογής κατά την ανάθεση των υποθέσεων. Επισημαίνει ότι το νέο σύστημα εισήχθη προκειμένου να περιοριστεί η αυθαιρεσία κατά την ανάθεση των υποθέσεων, η οποία παραδοσιακά εμπίπτει στην αποκλειστική εξουσία του προέδρου του δικαστηρίου. Η τυχαία επιλογή πραγματοποιείται κατά την εισαγωγή μιας υπόθεσης στο δικαστήριο. Λαμβάνει δύο μορφές. Ειδικότερα, η τυχαία ανάθεση μπορεί να είναι (i) «αυτόματη» (με ομοιόμορφη ηλεκτρονική ανάθεση κατά σειρά εισόδου) – στην περίπτωση αυτή, η υπόθεση ανατίθεται [με επιλογή] μεταξύ όλων των δικαστών, εν προκειμένω του ποινικού τμήματος του SGS. Η προσέγγιση αυτή ισχύει για την πρώτη ενασχόληση του δικαστηρίου με μια υπόθεση. Η τυχαία ανάθεση μπορεί επίσης να λάβει τη μορφή (ii) της «επιλογής συγκεκριμένου δικαστή», δηλαδή της «προσωπικής ανάθεσης». Η δεύτερη προσέγγιση εφαρμόζεται ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες η υπόθεση ανατίθεται αρχικά σε συγκεκριμένο δικαστή, ο οποίος ακολούθως την παραπέμπει σε άλλο όργανο (π.χ. στην εισαγγελική αρχή για τη θεραπεία διαδικαστικής πλημμέλειας ή σε άλλο δικαστήριο που θεωρεί αρμόδιο) και στη συνέχεια η ίδια

¹ Σ. τ. Μ.: Η αρχική αίτηση προδικαστικής απόφασης της 11ης Ιανουαρίου 2024 υποβλήθηκε ατομικώς από τον δικαστή υπό την ιδιότητά του ως προέδρου τμήματος. Με διάταξη της 15ης Ιανουαρίου 2024, η οποία υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 17 Ιανουαρίου 2024, το τμήμα υπό τη συνολική του σύνθεση, ήτοι συγκεκριμένο από τον δικαστή και τους δύο ενόρκους, επιβεβαίωσε την απόφαση αυτή.

υπόθεση επανέρχεται εκ νέου στο δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή η υπόθεση ανατίθεται αμέσως στον ίδιο δικαστή.

- 11 Ωστόσο, κατά το αιτούν δικαστήριο, το εθνικό δίκαιο δεν ορίζει ποιο πρόσωπο είναι αρμόδιο να κρίνει αν ο προϊστάμενος του δικαστηρίου άσκησε σύννομα την αρμοδιότητά του να τηρεί την αρχή της τυχαίας επιλογής. Συγκεκριμένα, πρόκειται για το ζήτημα αν ορθώς ανέθεσε την υπόθεση [με επιλογή] μεταξύ όλων των δικαστών βάσει της πρώτης δυνατότητας ή αν θα έπρεπε να την είχε αναθέσει βάσει της δεύτερης δυνατότητας, δηλαδή σε συγκεκριμένο δικαστή. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι επί του ζητήματος αυτού είναι δυνατόν να υποστηριχθούν δύο απόψεις.
- 12 Κατά την πρώτη άποψη, το γεγονός ότι ο εθνικός νομοθέτης όρισε την τυχαία επιλογή ως αρχή οργάνωσης της δικαιοσύνης έχει την έννοια ότι αυτή συνιστά ουσιώδες στοιχείο νομιμότητας της δικαστικής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, η γενική αρχή είναι ότι ο δικαστής στον οποίο ανατίθεται η υπόθεση έχει την εξουσία να αποφανθεί επί της αρμοδιότητάς του, συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος αν τηρήθηκε η αρχή της τυχαίας επιλογής κατά την ανάθεση της υπόθεσης. Κατά την άποψη αυτή, η εφαρμογή της αρχής της τυχαίας ανάθεσης περιλαμβάνει δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, η αρχή εφαρμόζεται από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, ο οποίος αναθέτει την υπόθεση σε συγκεκριμένο δικαστή εφαρμόζοντας, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, μία από τις δύο μορφές της. Τούτο λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας χωρίς τη συμμετοχή των διαδίκων. Στο δεύτερο στάδιο, ο δικαστής στον οποίο έχει ανατεθεί μια υπόθεση προβαίνει σε αυτοτελή εκτίμηση, η οποία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας με όλες τις σχετικές εγγυήσεις – ακρόαση των διαδίκων και έλεγχο από τα ανώτερα δικαστήρια.
- 13 Κατά την δεύτερη άποψη, ο έλεγχος τήρησης της επίμαχης αρχής εναπόκειται αποκλειστικά στον προϊστάμενο. Αν ο δικαστής στον οποίο ανατέθηκε η υπόθεση κρίνει ότι η υπόθεση του ανατέθηκε εσφαλμένα, πρέπει πρώτα να ενημερώσει τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, στον οποίο και εναπόκειται να κρίνει αν πρέπει να προβεί σε νέα ανάθεση. Την άποψη αυτή υποστηρίζουν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο και ο προϊστάμενος του SGS, ο οποίος κίνησε την πειθαρχική διαδικασία κατά των δικαστών I. H. και H. K. **Ο προϊστάμενος του δικαστηρίου** θεωρεί ότι μόνον ο ίδιος είναι αρμόδιος να κρίνει επί του ζητήματος αυτού και, ως εκ τούτου, η δικαστής H. K. όφειλε πρώτα να παραπέμψει σε αυτόν την υπόθεση, προκειμένου αυτός να αποφασίσει ακολούθως σχετικά με την αρμοδιότητα για μια εκ νέου ανάθεση. Ομοίως, ο δικαστής I. H., αφού παρέλαβε την υπόθεση από την H. K., όφειλε να τη διαβιβάσει απευθείας στον προϊστάμενο προκειμένου αυτός να προβεί στην επίμαχη εκτίμηση, αντί να αποφασίσει ο ίδιος αν ήταν αρμόδιος να επιληφθεί της υπόθεσης χωρίς τη συγκατάθεση του προϊσταμένου του οικείου δικαστηρίου.
- 14 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, βάσει του εθνικού δικαίου, δεν προκύπτει σαφώς αν ο προϊστάμενος του δικαστηρίου, κατά την έρευνα της αρμοδιότητας του δικαστή να εκδικάσει και να αποφανθεί επί της υπόθεσης,

διαθέτει δεσμευτική εξουσία έναντι του δικαστή ως προς ένα συγκεκριμένο ζήτημα, ήτοι όσον αφορά την τήρηση της αρχής της τυχαίας επιλογής.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 15 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, κατ' αρχάς, ότι η διαφορά της κύριας δίκης αφορά τη διαπίστωση της ενοχής ή της αθωότητας προσώπων που κατηγορούνται για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση και φοροδιαφυγή ως προς τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης, η επιμέτρηση της ποινής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, και την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών. Δεδομένου ότι στην υπόθεση της κύριας δίκης εφαρμόζονται διατάξεις του παραγώγου δικαίου, έχουν επίσης εφαρμογή το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο ΣΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη. Η υπόθεση της κύριας δίκης πρέπει να εκδικασθεί από δικαστήριο το οποίο είναι ανεξάρτητο κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης.
- 16 Κατά το αιτούν δικαστήριο, το κύριο ζήτημα αφορά την ανεξαρτησία του δικαστή κατά την ενάσκηση του δικαιώματός του να κρίνει επί της αρμοδιότητάς του να επιληφθεί μιας υπόθεσης (αρμοδιότητα υπό το πρίσμα της εφαρμογής της αρχής της τυχαίας επιλογής). Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν θίγεται η ανεξαρτησία αυτή όταν μόνον ο προϊστάμενος του οικείου δικαστηρίου μπορεί να κρίνει επί της αρμοδιότητας και όταν η άποψη του επιληφθέντος δικαστικού σχηματισμού, ότι ο ίδιος διαθέτει τέτοια αρμοδιότητα, θεωρείται από τον προϊστάμενο πειθαρχικό παράπτωμα.
- 17 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά το Δικαστήριο, μολονότι η οργάνωση της δικαιοσύνης αποτελεί ζήτημα του εθνικού δικαίου, η οργάνωση αυτή πρέπει να κατοχυρώνει την ανεξαρτησία των δικαστών προκειμένου να διασφαλίζει την προστασία του κράτους δικαίου ως αξίας υψίστης σημασίας. Το αυτό ισχύει και για τη διαμόρφωση των κανόνων σχετικά με τη διεξαγωγή πειθαρχικών διαδικασιών κατά δικαστών.
- 18 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το Δικαστήριο θεωρεί ότι η ανεξαρτησία του δικαστή ισχύει, αυτή καθεαυτήν, έναντι της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας. Στην υπό κρίση περίπτωση το ζήτημα της ανεξαρτησίας του δικαστή τίθεται ωστόσο υπό το πρίσμα των σχέσεών του με τον προϊστάμενο του δικαστηρίου, τούτο δε μόνον ως προς μία πτυχή, ήτοι την εκτίμηση περί του εάν υπήρξε ορθή η εφαρμογή της αρχής της τυχαίας επιλογής στην οποία έχει ήδη προβεί ο προϊστάμενος.
- 19 Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί ότι στον προϊστάμενο του δικαστηρίου εναπόκειται να δημιουργήσει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την απονομή της

δικαιοσύνης, αυτός όμως δεν ασκεί ο ίδιος δικαιοδοτικά καθήκοντα στην κρινόμενη υπόθεση. Επομένως, στο πλαίσιο του δικαιοδοτικού συστήματος, ο πρόεδρος του οικείου δικαστηρίου ασκεί, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του σχετικά με την ανάθεση των υποθέσεων, μόνον εκτελεστικές και όχι δικαστικές αρμοδιότητες. Οι αρμοδιότητες είναι σαφώς οριοθετημένες: Οι δικαιοδοτικές αρμοδιότητες ασκούνται από τον δικαστή (όσον αφορά την υπόθεση που χειρίζεται) και οι εκτελεστικές αρμοδιότητες από τον προϊστάμενο (όσον αφορά το δικαστήριο του οποίου προΐσταται).

- 20 Επιπλέον, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, στοιχείο ανεξαρτησίας του δικαστηρίου αποτελεί και το ανεπηρέαστο αυτού από εξωγενή στοιχεία. Το ζήτημα αυτό ανακύπτει στην υπόθεση της κύριας δίκης στο μέτρο που ένας εξωτερικός παράγοντας –ο προϊστάμενος του δικαστηρίου– προβάλλει επιτακτικά ότι μόνον αυτός μπορεί να αποφασίσει, σύμφωνα με την αρχή της τυχαίας επιλογής, ποιος δικαστής πρέπει να επιληφθεί της υπόθεσης.
- 21 Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι η απαίτηση περί ανεξαρτησίας προϋποθέτει ότι το δικαιοδοτικό όργανο ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αυτονομία, χωρίς να τελεί σε σχέση υπαγωγής προς οποιονδήποτε και χωρίς να λαμβάνει εντολές ή οδηγίες οποιασδήποτε προελεύσεως και ότι, ως εκ τούτου, προστατεύεται από εξωτερικές παρεμβάσεις ή πιέσεις οι οποίες θα μπορούσαν να θίξουν την ανεξάρτητη κρίση των μελών του και να επηρεάσουν τις αποφάσεις τους.
- 22 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο προϊστάμενος του δικαστηρίου αρνήθηκε ότι ο δικαστής έχει τη δυνατότητα να ερευνήσει την ίδια αυτού αρμοδιότητα, θεωρώντας ότι ο ίδιος διαθέτει αποκλειστική εξουσία επί του ζητήματος αυτού και ότι η απόφασή του δεσμεύει τον δικαστή. Κατά το αιτούν δικαστήριο, τούτο συνιστά μια μορφή εξωτερικής πίεσης, καθόσον αφορά ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή μιας αρχής που άπτεται της απονομής της δικαιοσύνης. Πράγματι, όσον αφορά την εν λόγω απονομή της δικαιοσύνης, ο προϊστάμενος είναι εξωτερικό πρόσωπο.
- 23 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η νομολογία του Δικαστηρίου, εφαρμοζόμενη στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να γίνει αντιληπτή υπό την έννοια ότι η απαίτηση περί ανεξαρτησίας των δικαστών έχει εφαρμογή από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ένας δικαστής ορίστηκε για να επιληφθεί και να αποφανθεί επί συγκεκριμένης υπόθεσης. Από το χρονικό αυτό σημείο, η ανεξαρτησία του αναδεικνύεται σε [προστατευόμενη] αξία και, από το χρονικό αυτό σημείο, δεν μπορεί πλέον να του ασκηθεί πίεση όταν πρόκειται για τις αποφάσεις που λαμβάνει στο πλαίσιο του χειρισμού και της λήψης απόφασης επί της υπόθεσης αυτής. Το ίδιο ισχύει και για τις αποφάσεις σχετικά με την αρμοδιότητά του.
- 24 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο προϊστάμενος του δικαστηρίου ανέθεσε την υπόθεση βάσει των σχετικών διατάξεων αρχικά στη δικαστή Η. Κ. Η άποψη ότι η υπόθεση παραμένει υπό τον έλεγχό του, χωρίς η δικαστής να είναι σε θέση να κρίνει η ίδια το ζήτημα της αρμοδιότητάς της να επιληφθεί και να αποφανθεί επί

της υπόθεσης σύμφωνα με την αρχή της τυχαίας ανάθεσης, και ότι θα έπρεπε να του ζητήσει την εκ νέου ανάθεση της υπόθεσης, δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, η αναγνώριση του δικαιώματος της Η. Κ. να ερευνήσει αυτοτελώς την αρμοδιότητά της να επιληφθεί της υπόθεσης συνεπάγεται επίσης την αναγνώριση του δικαιώματός της να παραπέμψει την υπόθεση αυτοτελώς στον δικαστή Ι. Η., εφόσον έκρινε ότι αυτός θα έπρεπε να επιληφθεί της υπόθεσης. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι είναι αναγκαίο να αναγνωριστεί το δικαίωμα του δικαστή Ι. Η. να ερευνήσει ο ίδιος, μετά την εισαγωγή της υπόθεσης στο δικαστήριο, αν δυνάμει της αρχής της τυχαίας επιλογής είναι αρμόδιος να επιληφθεί της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να αποφασίσει την ακρόαση των διαδίκων πριν καταλήξει στην κρίση του, τούτο δε χωρίς να αφήσει την απόφαση αυτή στον προϊστάμενο του δικαστηρίου.

- 25 Αντιθέτως, αν γινόταν δεκτή η άποψη του προϊσταμένου του δικαστηρίου, ο επιφορισμένος με τον χειρισμό και την εκδίκαση συγκεκριμένης υπόθεσης δικαστής θα εξαρτιόταν πλήρως από τη βούληση του προϊσταμένου όσον αφορά μια συγκεκριμένη πτυχή της δικής του αρμοδιότητας χειρισμού και λήψης αποφάσεων, χωρίς να μπορεί ο ίδιος να κρίνει επί του ζητήματος αυτού. Κατά το αιτούν δικαστήριο, τούτο συνεπάγεται, εν τέλει, ότι ένα δικαστήριο εξαρτάται – ακριβώς ως προς αυτό το σημείο (έρευνα, υπό το πρίσμα της αρχής της τυχαίας επιλογής, της αρμοδιότητάς του να εκδικάσει και να κρίνει την υπόθεση)– από τον προϊστάμενο.
- 26 Το αιτούν δικαστήριο εξετάζει περαιτέρω αν η πειθαρχική διαδικασία που κινήθηκε κατά του δικαστή Ι. Η. κλονίζει την εμπιστοσύνη του κοινού στη λειτουργία και στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά το Δικαστήριο, η πειθαρχική διαδικασία κατά δικαστή δεν επιτρέπεται να αποτελεί μέσο ελέγχου του περιεχομένου της εκδιδόμενης από αυτόν δικαστικής απόφασης και ότι το καθεστώς της πειθαρχικής ευθύνης πρέπει να ρυθμίζεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποτρέπεται το ενδεχόμενο να εκτίθεται ο δικαστής στον κίνδυνο να στοιχειοθετείται η πειθαρχική του ευθύνη αποκλειστικά και μόνο λόγω της απόφασης που εξέδωσε.
- 27 Κατά το αιτούν δικαστήριο, οι προϋποθέσεις αυτές δεν πληρούνται στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεδομένου ότι οι πειθαρχικές διαδικασίες που κινήθηκαν κατά των δικαστών Η. Κ. και Ι. Η. αφορούν το περιεχόμενο των εκδοθεισών από αυτούς δικαστικών αποφάσεων οι οποίες είναι διαθέσιμες σε έγγραφη μορφή. Ο πραγματικός σκοπός είναι να τους αποδοθεί η μομφή ότι το περιεχόμενο αυτό δεν είχε την έννοια την οποία κατά την άποψη του προϊσταμένου του δικαστηρίου θα έπρεπε να έχει. Σχετικά με πειθαρχική διαδικασία που αφορά το περιεχόμενο δικαστικής απόφασης, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η πειθαρχική ευθύνη μπορεί να στοιχειοθετηθεί μόνο σε «όλως εξαιρετικές περιπτώσεις». Πρόκειται συναφώς για «σοβαρές και όλως ασύγγνωστες συμπεριφορές εκ μέρους των δικαστών ... όπως, επί παραδείγματι, το να παραβλέπουν οι δικαστές αυτοί σκοπίμως και κακόπιστα ή λόγω σοβαρής αμέλειας και άγνοιας τους κανόνες του εθνικού δικαίου και του δικαίου της Ένωσης των οποίων την τήρηση οφείλουν να διασφαλίζουν ή το να καταλήγουν στη χρήση αυθαιρεσίας ή στην αρνησιδικία».

- 28 Το αιτούν δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η απόφαση των δικαστών να ερευνήσουν την αρμοδιότητά τους να εκδικάσουν την υπόθεση της κύριας δίκης δεν μπορεί να θεωρηθεί ως τόσο εξαιρετικά σοβαρή παράβαση του νόμου. Πρόκειται για μια αμφισβητούμενη άσκηση αρμοδιότητας. Οι δικαστές έκριναν ότι συγκεκριμένη εξουσία (έρευνα της αρμοδιότητάς τους υπό το πρίσμα της τήρησης της αρχής της τυχαίας επιλογής) μπορεί να ασκηθεί μόνον από τον δικαστή και όχι από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου. Ο τελευταίος εξέφρασε αντιθέτως την άποψη όχι μόνο ότι μόνο αυτός είχε αυτή την εξουσία, αλλά και ότι οι δικαστές, αρνούμενοι την εξουσία του, διέπραξαν πειθαρχικό παράπτωμα. Επιπλέον επισημαίνεται ότι οι δικαστές έχουν αιτιολογήσει δεόντως τις επίμαχες δικαστικές αποφάσεις τους. Ωστόσο, ο προϊστάμενος αντιπαρήλθε το γεγονός αυτό και δεν εξέτασε αν επρόκειτο για απλό σφάλμα κατά την εφαρμογή του νόμου. Αντιθέτως, χρησιμοποιεί την πειθαρχική διαδικασία για να προστατεύσει την αποκλειστικότητά του όσον αφορά το ζήτημα της ορθής εφαρμογής της αρχής της τυχαίας ανάθεσης.
- 29 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η απαίτηση δικαστικής ανεξαρτησίας δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά εξυπηρετεί το δικαίωμα υπεράσπισης των διαδίκων, προφανής μορφή του οποίου είναι το δικαίωμα ακρόασης. Σκοπός της ενέργειας του δικαστή I. H. η οποία επέσυρε την πειθαρχική του ευθύνη ήταν να παράσχει στους διαδίκους τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά με το αν τηρήθηκε η αρχή της τυχαίας επιλογής κατά την αρχική ανάθεση από τον προϊστάμενο του δικαστηρίου και κατά την παραπομπή της υπόθεσης από τη δικαστή H. K. στον δικαστή I. H. Πράγματι, με την ενέργεια αυτή παρασχέθηκε όντως στους διαδίκους αποτελεσματική υπεράσπιση στο πλαίσιο της απόφασης επί του ζητήματος αυτού, καθόσον οι απόψεις τους λήφθηκαν υπόψη. Αν, αντιθέτως, το εν λόγω ζήτημα είχε αφηθεί να αντιμετωπιστεί με την απόφαση του προϊσταμένου του δικαστηρίου μέσω της διοικητικής οδού, ο προϊστάμενος θα είχε λάβει την απόφασή του βάσει της προσωπικής του εκτίμησης και χωρίς ακρόαση των διαδίκων.
- 30 Εν ολίγοις, κατά το αιτούν δικαστήριο στην υπό κρίση υπόθεση πρέπει να εξεταστεί αν διασφαλίζεται η αρχή της δικαστικής ανεξαρτησίας ως έκφραση του κράτους δικαίου. Κατά την κρίση του εν λόγω δικαστηρίου, η ζωτική δύναμη των δικαιωμάτων που αντλούν οι πολίτες από το δίκαιο της Ένωσης μπορεί να διασφαλιστεί μόνον εφόσον αυτά προστατεύονται από ανεξάρτητο δικαστήριο. Αυτή δε η ανεξαρτησία θα πρέπει να αποκτά υπόσταση από την ανάθεση μιας υπόθεσης. Από αυτή τη χρονική στιγμή ο δικαστής πρέπει να αναλαμβάνει πλήρη ευθύνη για την απόφασή του. Τα σφάλματά του πρέπει να διορθώνονται από τους διαδίκους μέσω της διαδικασίας των ενδίκων μέσων ή από τα ανώτερα δικαστήρια αυτεπαγγέλτως. Εάν, μετά την ανάθεση μιας υπόθεσης, ο προϊστάμενος του δικαστηρίου μπορεί να ασκεί έλεγχο επ' αυτής, έστω και επί μιας μόνο πτυχής (εν προκειμένω της τήρησης της αρχής της τυχαίας επιλογής), δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το δικαστήριο είναι πλήρως ανεξάρτητο.